Szwedzka ustawa językowa: Språklagen (2009)

Lagens innehåll och syfte

1 § I denna lag finns bestämmelser om svenska språket, de nationella minoritetsspråken och det svenska teckenspråket. Lagen innehåller även bestämmelser om det allmännas ansvar för att den enskilde ges tillgång till språk samt om språkanvändning i offentlig verksamhet och i internationella sammanhang.

2 § Syftet med lagen är att ange svenskans och andra språks ställning och användning i det svenska samhället. Lagen syftar också till att värna svenskan och den språkliga mångfalden i Sverige samt den enskildes tillgång till språk.

3 § Om en annan lag eller en förordning innehåller någon bestämmelse som avviker från denna lag, gäller den bestämmelsen.

Svenska språket

4 § Svenska är huvudspråk i Sverige.

5 § Som huvudspråk är svenskan samhällets gemensamma språk, som alla som är bosatta i Sverige ska ha tillgång till och som ska kunna användas inom alla samhällsområden.

6 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas.

De nationella minoritetsspråken

7 § De nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

8 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken.

Det svenska teckenspråket

9 § Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja det svenska teckenspråket.

Språkanvändningen i offentlig verksamhet

10 § Språket i domstolar, förvaltningsmyndigheter och andra organ som fullgör uppgifter i offentlig verksamhet är svenska.

I annan lag finns särskilda bestämmelser om rätt att använda nationella minoritetsspråk och annat nordiskt språk.

När det gäller skyldigheten för domstolar och förvaltningsmyndigheter att anlita tolk och att översätta handlingar finns det särskilda bestämmelser.

11 § Språket i offentlig verksamhet ska vara vårdat, enkelt och begripligt.

12 § Myndigheter har ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom deras olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas.

Svenskan i internationella sammanhang

13 § Svenska är Sveriges officiella språk i internationella sammanhang.

Svenskans ställning som officiellt språk i Europeiska unionen ska värnas.

Den enskildes tillgång till språk

14 § Var och en som är bosatt i Sverige ska ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda svenska.

Därutöver ska

1. den som tillhör en nationell minoritet ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda minoritetsspråket, och

2. den som är döv eller hörselskadad och den som av andra skäl har behov av teckenspråk ges möjlighet att lära sig, utveckla och använda det svenska teckenspråket.

Den som har ett annat modersmål än de språk som anges i första stycket ska ges möjlighet att utveckla och använda sitt modersmål.

15 § Det allmänna ansvarar för att den enskilde ges tillgång till språk enligt 14 §.

---

(1) Proszę przetłumaczyć na język polski artykuły: 2, 4, 5, 6, 11, 13. Jakie są trudności (jeśli są)?

(2) Czy ta ustawa ma znaczenie (a) raczej praktyczne, (b) raczej symboliczne, (c) równomiernie praktyczne i symboliczne? Proszę uzasadnić.

(3) Jakie jest podejście ustawy? Co jest punktem wyście? Czy to jest *rättighetslag, law of rights* lub *skyldighetslag*, law of obligations?

(4) Który/które z wymienionych przez Josephsona kierunków ideologii widać w których częściach ustawy?

”Det är mycket ovanligt att svenska politiker uttalar en djupare ideologisk syn på språkpolitiken – jag kan inte erinra mig ett enda exempel. Men försöker man läsa mellan raderna i ganska slumpvisa uttalanden, kan man med god vilja nog uttyda tre strömningar. Den första är 1800-talets nationalspråksidé, med rötter både i franska revolutionen tanke om ett enda språk på vilket medborgarna ska styra nationen, och i den tyska romantikens folksjäl. [...] Den andra är den funktionella språksyn som refererats ovan med Adolf Noreen och Esaias Tegnér d.y. som talesmän. Den tredje anknyter till mänskliga rättigheter, alltså språkliga rättigheter.” (Josephson 2009)

Do porównania: preambuła Polskiej ustawy o języku polskim:

Parlament Rzeczypospolitej Polskiej:

– zważywszy, że język polski stanowi podstawowy element narodowej tożsamości i jest dobrem narodowej kultury,

– zważywszy na doświadczenie historii, kiedy walka zaborców i okupantów z językiem polskim była narzędziem wynaradawiania,

– uznając konieczność ochrony tożsamości narodowej w procesie globalizacji,

– uznając, że polska kultura stanowi wkład w budowę wspólnej, różnorodnej kulturowo Europy, a zachowanie tej kultury i jej rozwój jest możliwy tylko poprzez ochronę języka polskiego,

– uznając tę ochronę za obowiązek wszystkich organów i instytucji publicznych Rzeczypospolitej Polskiej i powinność jej obywateli

uchwala niniejszą ustawę.